

Försäkringsvillkor

FolksamPlan

Personförsäkring Livförsäkring

Försäkringsvillkor 9160
FolksamPlan – Personförsäkring Livförsäkring

Folksam Tjänstepension AB

Senast uppdaterade 2026-01-01

S41283 26-01

Innehåll

1. Försäkringsavtalet 4
1.1 Försäkringsgivare 4
1.2 Allmänt om försäkringsavtalet 4
1.3 Anmäl ändrade förhållanden 4
1.4 Förmånsgrupp 5
1.5 När försäkringen börjar gälla 5
1.6 Rätt att förfoga över försäkring 5
1.7 Informationsplikt 5
1.8 Riskprövning 6
1.9 Anmäld lön/arbetsinkomst 6

2. Försäkring i FolksamPlan 6
2.1 Ålderspension 7
2.2 Efterlevandepension i form av efterlevandeskydd/återbetalningsskydd 7
2.3 Förmånstagarförordnande 8

3. Ändring av pensionsförsäkring 12
3.1 Ändring av pensionsålder och utbetalningstid för ålderspension 12
3.2 Uppehåll med utbetalning från Ålderspension 12
3.3 Tillägg och borttag av efterlevandeskydd/återbetalningsskydd 12
3.4 Ändring av efterlevandeskydd/återbetalningsskydd 13
3.5 Folksam Tjänstepensions ansvar vid ändringen 13
3.6 Överlåtelse, återköp, pantsättning och belåning 13
3.7 Avgift i samband med ändring 14
3.8 Folksam Tjänstepensions rätt att ändra försäkringen 14

4. Premiebetalning 15
4.1 Beräkning av premiens storlek 15
4.2 Inbetalning av engångspremie 15
4.3 Inbetalning av löpande engångspremie och fast löpande premie 15
4.4 Fribrev 16
4.5 Krigstillstånd i Sverige 16

5. Ålderspension 16
5.1 Traditionell förvaltning 16
5.2 Garanterat försäkringsbelopp 16
5.3 Överskott 17
5.4 Utbetalningsbelopp för ålderspension 18
5.5 Utbetalningsbelopp för efterlevandeskydd/återbetalningsskydd 19

6. Avgifter och skatt 19
6.1 Uttag av avgifter 19
7. Utbetalning från försäkring 20
7.1 Utbetalning av ålderspension 20
7.2 Utbetalning av efterlevandepension 20
7.3 Preskriptionsregler 20
7.4 Force majeure 21

8. Flytträtt 21
8.1 Flytt från och inom Folksam 21
8.2 Flyttbart försäkringskapital 22
8.3 Flyttavgift 22

9. Årlig information 22

10. Inskränkningar i försäkringens giltighet 22
10.1 Flygning 22
10.2 Deltagande i främmande krig eller i politiska oroligheter utom Sverige 23
10.3 Vistelse utom Sverige vid krig eller politiska oroligheter 23
10.4 Atomkärnprocess 23
10.5 Terroristhandling 24

11. Övrigt 24
11.1 Behandling av personuppgifter 24
11.2 Tillsynsmyndighet 24
11.3 Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism 25
11.4 Kontaktuppgifter 25

12. Om vi inte skulle komma överens 25
12.1 Vi vill att du ska vara nöjd 25
12.2 Vänta inte för länge 26

13. Begrepp 27

1. Försäkringsavtalet

1.1 Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är tjänstepensionsföretaget Folksam Tjänstepension AB, organisationsnummer 559337-6741, nedan kallat Folksam Tjänstepension.

Försäkringsvillkoren omfattar pensionsförsäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 500, 501, 542, 545, 576, 577, 700, 707, 9000, 9070 eller 9071 i Folksam ömsesidig livförsäkring, organisationsnummer 502006-1585, och per 2022-10-01 överlåtits till Folksam Tjänstepension, samt pensionsförsäkring som tecknats i Folksam Tjänstepension med ovanstående försäkringsvillkor.

Finansinspektionen ansvarar för tillsynen av företagets verksamhet. För företagets marknadsföring gäller svensk lag. Folksams adress är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm.

1.2 Allmänt om försäkringsavtalet

Försäkringsavtalet ingås mellan försäkringsgivaren och respektive försäkringstagare.

För försäkring i FolksamPlan gäller vad som anges i
- dessa villkor
- de försäkringstekniska riktlinjer som gäller hos Folksam Tjänstepension vid var tidpunkt
- Folksams grunder
- försäkringsavtalet mellan försäkringstagaren och Folksam Tjänstepension och de handlingar som hör till detta
- försäkringsbeskedet
- den försäkrades individuella val och eventuella övriga handlingar avseende tecknande, ändring eller komplettering av försäkringsavtalet
- försäkringsavtalslagen och svensk lag i övrigt.

Försäkringstagaren anger i sin ansökan om FolksamPlan vilka försäkringar den försäkrade ska kunna omfattas av. Efter att försäkring beviljats av Folksam Tjänstepension framgår av försäkringsbeskedet vilka försäkringar som gäller för den försäkrade.

Avtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren och/eller den försäkrade skriftligen lämnar till Folksam Tjänstepension. Om någon lämnad uppgift är oriktig eller ofullständig, gäller vad som anges nedan under *1.8, Oriktiga Uppgifter.*

Avtalet gäller under avtalad försäkringstid.

Tjänstepensionsförsäkring

Särskilt för arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring
Arbetsgivaren är försäkringstagare – det vill säga ägare till försäkringen – och den anställde är försäkrad. Förmånstagarförordnandet till förmån för den försäkrade kan inte ändras eller återkallas.

Särskilt för privatägd tjänstepensionsförsäkring
Den anställde är försäkrad och även försäkringstagare, det vill säga ägare till försäkringen. Arbetsgivaren åtar sig att betala samtliga premier.

Privat pensionsförsäkring

Den försäkrade är även försäkringstagare, det vill säga ägare till försäkringen.

Kontrolluppgifter

Folksam Tjänstepension lämnar kontrolluppgifter för pensionsförsäkring i enlighet med skatteförfarandelagen.

1.3 Anmäl ändrade förhållanden

Försäkringstagaren är skyldig att snarast meddela Folksam Tjänstepension när det sker en ändring av förhållanden som är av betydelse för försäkringen. Exempel på sådana förändringar är om försäkringstagaren flyttar utomlands och får en annan skattehemvist.

1.4 Förmånsgrupp
Varje försäkrad tillhör en så kallad förmånsgrupp. Försäkrade med samma typ av försäkringar kan tillhöra en och samma förmånsgrupp.

Anslutningsregler för pensionsplanen, de regler som gäller för att den försäkrade ska kunna tillhöra viss förmånsgrupp, följer av Folksams vid var tidpunkt gällande regelverk för FolksamPlan samt regelverk för riskbedömning.

1.5 När försäkringen börjar gälla
För engångsbetald försäkring inom FolksamPlan gäller att försäkringen träder i kraft den dag betalningen inkommit till Folksam Tjänstepension eller den senare dag som anges i ansökan om försäkring. Försäkring som inte är engångsbetald träder i kraft dagen efter att försäkringstagaren ansökte om försäkringen eller den senare dag som anges i ansökan.

Folksam Tjänstepensions ansvar inträder dagen efter att försäkringstagaren ansökt om försäkring, eller antog ett anbud från Folksam Tjänstepension, under förutsättning att försäkringen kan beviljas mot normal premie och utan förbehåll samt att det inte av ansökningshandlingarna eller på annat sätt framgår att försäkringen ska träda i kraft senare. Om försäkringen ska träda i kraft senare, inträder Folksam Tjänstepensions ansvar vid den tidpunkten.

En förutsättning för att försäkring ska träda i kraft är dock att försäkringen enligt tillämpade bedömningsregler kan beviljas mot normal premie och utan förbehåll.

Kan försäkringen beviljas endast mot förhöjd premie eller med särskilda förbehåll inträder Folksam Tjänstepensions ansvar dagen efter att försäkringstagaren antagit och accepterat erbjudandet om försäkring enligt dessa villkor.

Om Folksam Tjänstepension inte kan bevilja försäkring återbetalas erlagd premie med avdrag för eventuella kostnader.

1.6 Rätt att förfoga över försäkring
Försäkringstagaren har rätt att förfoga över försäkringen, dock inte på sätt som inskränker oåterkallelig förmånstagares rätt eller som i övrigt strider mot dessa villkor.

Vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring har den försäkrade, i den mån det är möjligt, rätt att
- ändra utbetalningstidpunkt för ålderspension och/eller utbetalningstidens längd. Se även 2.1 och 3.1
- före utbetalningstidpunkten lägga till återbetalningsskydd. Se 3.3
- ta bort efterlevandeskydd/återbetalningsskydd. Se 3.3
- välja kortare eller längre utbetalningstid för efterlevandeskydd/återbetalningsskydd. Se 2.2
- ändra förmånstagarförordnande för efterlevandeskydd/återbetalningsskydd. Se 2.3
- i samband med anställningens upphörande få äganderätten av försäkring överlåten till ny arbetsgivare. Se 3.6.

Vissa ändringar kräver hälsoprövning.

Förmånstagare till efterlevandeskydd/återbetalningsskydd har, i den mån det är möjligt, rätt att vid den försäkrades död
- skjuta upp utbetalningarna. Se 2.2 och 3.4
- ändra utbetalningstiden. Se 2.2 och 3.5.

1.7 Informationsplikt
Försäkringstagaren ansvarar för att Folksam Tjänstepension erhåller information från arbetsgivaren om
- vilka personer som ska omfattas av försäkringarna i planen och deras inträdesdag i dessa
- försäkrads pensionsmedförande lön eller arbetsinkomst, om denna uppgift har betydelse för premieinbetalningen.
- tjänstlediga som omfattas av pensionsplanen, om dessa uppgifter har betydelse för premieinbetalningen
- vilka försäkrade som slutar sin anställning
- försäkrads dödsfall
- annat förhållande som kan påverka försäkringsskyddet.

1.8 Riskprövning

För prövning av ansökan om ändring av försäkring har Folksam Tjänstepension rätt att begära in uppgifter om den försäkrades hälsotillstånd. Med hänsyn till innehållet i inkomna handlingar samt eventuella tidigare tecknade försäkringar beslutar Folksam Tjänstepension om och på vilka villkor ändring av försäkring kan beviljas.

För att få omfattas av ålderspensionsförsäkringen krävs ingen prövning av den försäkrades hälsa.

För att lägga till återbetalningsskydd måste den försäkrade i vissa fall ha genomgått hälsoprövning med godkänt resultat.

Oriktiga uppgifter

Försäkringsavtalet grundas på de uppgifter som försäkringstagaren och/eller den försäkrade har lämnat till Folksam Tjänstepension. Om någon uppgift som försäkringstagaren eller den försäkrade skriftligen eller på annat sätt enligt avtal lämnat är oriktig eller ofullständig, gäller vad som anges för sådant fall i försäkringsavtalslagen och i dessa villkor.

Om oriktiga uppgifter enligt försäkringsavtalslagen lämnats och riktiga uppgifter hade lett till förbehåll avseende försäkringens giltighet gäller försäkringen med sådant förbehåll.

Om försäkringsavtalet är ogiltigt eller Folksam Tjänstepension är fritt från ansvar enligt försäkringsavtalslagen, är Folksam Tjänstepensions betalningsskyldighet inskränkt till ett belopp motsvarande högst återköpsvärdet för försäkringen.

1.9 Anmäld lön/arbetsinkomst

Den pensionsmedförande lön/arbetsinkomst som anmälts till Folksam Tjänstepension kan komma att ligga till grund för beräkning av möjligt försäkringsbelopp. Den anmälda lönen/arbetsinkomsten ska på begäran kunna styrkas.

2. Försäkring i FolksamPlan

Ålderspensionen i FolksamPlan kan tryggas i traditionell försäkring och tecknas med eller utan efterlevandeskydd/återbetalningsskydd.

Vilka försäkringar den försäkrade har rätt till framgår av avtalet om FolksamPlan och av vad som anges för förmånsgruppen.

Premien för ålderspension framgår av ansökan.

Försäkringstagaren och i vissa fall den försäkrade och dennes förmånstagare kan under vissa förutsättningar begära att avtalet ska ändras, till exempel vad gäller utbetalningstidpunkt och utbetalningstidens längd. Ändring av gällande försäkringsavtal kan göras, i den mån detta är möjligt enligt gällande lagstiftning, dessa försäkringsvillkor och de regler Folksam Tjänstepension tillämpar vid ändringstidpunkten. Vissa ändringar kräver hälsoprövning.

Av försäkringsbeskedet framgår vilka försäkringar FolksamPlan för den försäkrade innehåller.

Kön kan ingå som en faktor vid beräkningen av premier, försäkringskapital och utbetalningsbelopp.

Från vilken tidpunkt gäller ändring?

Ändring av försäkringsavtal i form av tillägg, borttag eller ändring av efterlevandeskydd/återbetalningsskydd gäller tidigast från dagen efter att försäkringstagaren eller den försäkrade ansökte om ändringen.

2.1 Ålderspension

Ålderspension betalas ut från och med den månad avtalad pensionsålder enligt försäkringsavtalet uppnås.

Utbetalning av ålderspension sker så länge den försäkrade lever om inte temporär utbetalningstid valts. Temporär utbetalning kan avtalas att pågå i minst fem år och högst i 20 år. I undantagsfall kan utbetalning ske i tre år, se 3.1.

Utbetalning kan ske tidigast från och med den månad den försäkrade uppnår 55 års ålder.

Utbetalningstidpunkt och/eller utbetalningstidens längd kan ändras enligt 3.1.

För ytterligare beskrivning av ålderspension, se 5.

2.2 Efterlevandepension i form av efterlevandeskydd/återbetalningsskydd

Ålderspensionen är förenad med ett efterlevandeskydd/återbetalningsskydd, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade vid tecknandet valt att teckna ålderspension utan efterlevandeskydd/återbetalningsskydd eller senare tagit bort detta. Efterlevandeskydd/återbetalningsskydd innebär att efter den försäkrades dödsfall sker utbetalningar till insatta förmånstagare.

För att efterlevandeskydd/återbetalningsskydd ska gälla måste den avtalade utbetalningstiden för ålderspension vara minst fem år.

För att ta bort efterlevandeskydd/återbetalningsskydd se 3.3. Det går också senare att under vissa förutsättningar lägga till återbetalningsskydd, se 3.3.

Utbetalning från efterlevandeskyddet/återbetalningsskyddet sker i högst 20 år men upphör dock alltid senast då den försäkrade skulle ha fyllt 90 år eller om det inte längre finns någon förmånstagare i livet.

Förmånstagares ändringsrätt
Förmånstagare till efterlevandeskyddet/återbetalningsskyddet har, i den mån det är möjligt, vid den försäkrades död rätt att skjuta upp utbetalningarna eller ändra utbetalningstiden, se 3.4.

Om försäkringen omfattar efterlevandeskydd/återbetalningsskydd

Efterlevandeskyddet/återbetalningsskyddet upphör dock alltid att betalas ut senast då den försäkrade skulle ha fyllt 90 år eller om det inte längre finns någon förmånstagare i livet.

Vid den försäkrades dödsfall innan ålderspension börjat betalas ut
Om ålderspension skulle ha betalats ut livsvarigt till den försäkrade betalas efterlevandeskyddet/återbetalningsskyddet ut till förmånstagare i 20 års tid. Den försäkrade kan dock ha valt att det ska betalas ut under kortare familjegarantitid än 20 år, dock minst i fem år.

Skulle ålderspensionen ha betalats ut under begränsad tid, dock i minst fem år, betalas efterlevandeskyddet/återbetalningsskyddet ut till förmånstagare under lika lång tid som skulle gällt för ålderspensionen.

Vid den försäkrades dödsfall efter det att ålderspension börjat betalas ut
Om ålderspension skulle ha betalats ut livsvarigt fortsätter utbetalningarna till förmånstagare tills utbetalning skett sammanlagt i 20 år. Den försäkrade kan dock ha valt att efterlevandeskyddet/återbetalningsskyddet ska betalas ut under kortare familjegarantitid än 20 år, dock minst i fem år.

Skulle ålderspensionen ha betalats ut under begränsad tid, dock i minst fem år, fortsätter utbetalningarna till förmånstagare under den resterande tid som skulle ha gällt för ålderspensionen.

Vid den försäkrades dödsfall under uppehåll med utbetalning från ålderspension
Om ålderspension skulle ha betalats ut livsvarigt fortsätter utbetalningarna, nu till förmånstagare, under resterande familjegarantitid. Avlider den försäkrade efter familjegarantitiden tagit slut, upphör försäkringen och inga utbetalningar görs därefter.

Skulle ålderspensionen ha betalats ut under begränsad tid, dock i minst fem år, fortsätter utbetalningarna, nu till förmånstagare, under den resterande tid som skulle ha gällt för ålderspensionen.

Om försäkringen inte omfattar efterlevandeskydd/återbetalningsskydd
Om ålderspensionen inte är förenad med efterlevandeskydd/återbetalningsskydd upphör försäkringen vid den försäkrades dödsfall och inga utbetalningar görs därefter.

2.3 Förmånstagarförordnande
Förmånstagarförordnandet fastställer vem som har rätt till utbetalning från försäkringen. Förmånstagarförordnandet framgår av försäkringsbrevet eller försäkringsbeskedet.

Ålderspension

Vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring är den försäkrade förmånstagare till ålderspensionen. Detta förordnande får inte ändras eller återkallas.

Vid *privatägd tjänstepensionsförsäkring* utbetalas ålderspensionen till försäkringstagaren.

Avser ålderspensionen *enskild näringsidkare eller delägare i handelsbolag eller delägare i kommanditbolag* utbetalas ålderspensionen till denne som försäkringstagare.

Vid *privat pensionsförsäkring* utbetalas ålderspensionen till försäkringstagaren.

Efterlevandepension i form av efterlevandeskydd/återbetalningsskydd
Möjliga förmånstagare är enligt inkomstskattelagen:
- Den försäkrades make/före detta make, registrerade partner/före detta registrerade partner eller sambo/före detta sambo.
- Arvsberättigade barn, styvbarn eller fosterbarn till den försäkrade.
- Arvsberättigade barn, styvbarn eller fosterbarn till den försäkrades make/före detta make, registrerade partner/före detta registrerad partner eller sambo/före detta sambo.

Förordnande som omfattar annan person är i den delen utan verkan. Om förmånstagare saknas vid den försäkrades död, upphör försäkringen att gälla.

För efterlevandepension vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring har endast den försäkrade rätt att sätta in förmånstagare.

För efterlevandepension vid *privatägd tjänstepensionsförsäkring* har endast försäkringstagaren rätt att sätta in förmånstagare.

För efterlevandepension vid *privat pensionsförsäkring för enskild näringsidkare eller delägare i handelsbolag eller delägare i kommanditbolag* har endast försäkringstagaren rätt att sätta in förmånstagare.

För efterlevandepension vid *privat pensionsförsäkring* har endast försäkringstagaren rätt att sätta in förmånstagare.

Förmånstagares avstående efter den försäkrades död
Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. I avstående eller avliden förmånstagares ställe träder den förmånstagare som är närmast i tur enligt förordnandet.

Generellt förmånstagarförordnande för försäkring tecknad med försäkringsvillkor 542 eller 545
För försäkringarna gäller följande generella förmånstagarförordnande, om den som har rätt att ändra förmånstagarförordnandet inte har upprättat ett särskilt förmånstagarförordnande.

Förmånstagare vid den försäkrades död i nämnd ordning:
1. Den försäkrades make eller sambo.
2. Den försäkrades arvsberättigade barn.

Generellt förmånstagarförordnande för försäkring tecknad den 1 juli 2012 eller senare med försäkringsvillkor 700
För försäkringarna gäller följande generella förmånstagarförordnande, om den som har rätt att ändra förmånstagarförordnandet inte har upprättat ett särskilt förmånstagarförordnande.

Förmånstagare vid den försäkrades död i nämnd ordning:
1. Den försäkrades make/registrerade partner.
2. Den försäkrades barn.
3. Övriga barn.

Särskilt förmånstagarförordnande
Den som vill ändra förmånstagare eller göra andra ändringar i förmånstagarförordnandet måste göra det genom skriftlig anmälan till Folksam Tjänstepension. Anmälan kan göras i samband med tecknandet av försäkringen eller senare. Förordnandet kan inte utfärdas eller ändras genom testamente.

Tolkningsregler

För försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 542 eller 545 och vars förmånstagarförordnande inte har ändrats efter det att försäkringsvillkor 9160 trätt i kraft gäller nedanstående särskilda tolkningsregler.

Om inget annat framgår av omständigheterna gäller följande.

Den försäkrades make
Härmed avses person med vilken den försäkrade vid tidpunkten då förordnandet ska tillämpas var gift. Förordnandet till förmån för make gäller även under tid då mål om äktenskapsskillnad pågår. Med make likställs registrerad partner.

Den försäkrades registrerade partner
Härmed avses person med vilken den försäkrade vid tidpunkten då förordnandet ska tillämpas levde i ett registrerat partnerskap. Förordnandet till förmån för registrerad partner gäller även under tid då mål om upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Den försäkrades sambo
Härmed avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknar registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att de
- har eller har haft eller väntar barn tillsammans
  eller
- tidigare har varit gifta med varandra eller levt samman i registrerat partnerskap
  eller
- stadigvarande sammanbor sedan minst sex månader.

För försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 500, 501, 576, 577, 700, 707, 9000, 9070 eller 9071 och vars förmånstagarförordnande *inte* har ändrats efter det att försäkringsvillkor 9160 trätt i kraft gäller nedanstående särskilda tolkningsregler.

Om inget annat framgår av omständigheterna gäller följande.

Den försäkrades make/registrerade partner
Härmed avses person med vilken den försäkrade vid tidpunkten då förordnandet ska tillämpas var gift/levde i ett registrerat partnerskap. Förordnandet till förmån för make/registrerad partner gäller inte under tid då mål om äktenskapsskillnad/upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Den försäkrades sambo
Härmed avses person med vilken den försäkrade vid tidpunkten då förordnandet ska tillämpas sammanbodde under äktenskapsliknande förhållanden. Ingen av dem får vara gift eller registrerad partner. Förordnande till förmån för sambo gäller inte då samboendet upphört, oavsett om sambon är namngiven eller inte.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 473, 474, 475, 476 (utgåva 90.05 och 92.12), 477, 478, 479, 500, 576, 9000, 9070 eller 9071
Sambo måste vara namngiven i förordnandet för att vara förmånstagare.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 476 (utgåva 94.11) eller 577
Om sambo ska vara förmånstagare måste denne vara namngiven i förmånstagarförordnandet och samtidigt betecknas som sambo.

Den försäkrades före detta make/före detta registrerade partner/före detta sambo

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 473, 474, 475, 476 (utgåva 90.05 och 92.12), 500, 501, 576 eller 9000 (utgåva 88.10 och 92.08)
Om före detta make eller före detta sambo ska vara förmånstagare måste sådan person vara namngiven i förmånstagarförordnandet.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 476 (utgåva 94.11), 477 eller 577
Om före detta make/före detta registrerad partner eller före detta sambo ska vara förmånstagare måste sådan person vara namngiven i förmånstagarförordnandet och samtidigt betecknas som före detta make/före detta registrerade partner eller före detta sambo.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 478, 479, 700, 9000 (utgåva 94.11), 9070 eller 9071
Om före detta make/före detta registrerad partner eller före detta sambo ska vara förmånstagare måste sådan person vara namngiven i förmånstagarförordnandet.

Barn
Härmed avses den försäkrades arvsberättigade barn.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 475 eller 501
Med barn avses barn – inberäknat adoptivbarn, styvbarn och fosterbarn – till den försäkrade eller till den försäkrades make eller sambo. Före detta makes barn eller före detta sambos barn omfattas inte.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 476, utgåva 92.12
Med barn avses barn som är arvsberättigade efter den försäkrade, samt styvbarn och fosterbarn till den försäkrade eller till dennes make eller sambo.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 476 (utgåva 94.11) eller 477
Med barn avses barn som är arvsberättigade efter den försäkrade, samt styvbarn och fosterbarn till den försäkrade eller till dennes make/registrerade partner eller sambo.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 500
Med barn förstås barn – inberäknat adoptivbarn, styvbarn och fosterbarn – till den försäkrade, den försäkrades make eller sambo.

Barn till sambo

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 475, 476 (utgåva 90.05 och 92.12) eller 576
Om barn till sambo ska vara förmånstagare, måste denne vara namngiven i förmånstagarförordnandet.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 476 (utgåva 94.11), 477 (utgåva 95.08, 97.05 och 98.01) eller 577
Om barn till sambo ska vara förmånstagare, måste denne vara namngiven i förmånstagarförordnandet och samtidigt betecknas som sambo.

Övriga barn
Härmed avses den försäkrades makes/registrerade partners eller sambos barn samt fosterbarn.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 476 (utgåva 92.12) eller 9000 (utgåva 88.10 och 92.08)
Härmed avses den försäkrades makes eller sambos barn samt fosterbarn.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 700
Härmed avses den försäkrades makes/registrerade partners barn samt fosterbarn.

Barn till före detta make/före detta registrerad partner/före detta sambo
Härmed avses endast arvsberättigade barn till denne.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 475, 476 (utgåva 90.05 och 92.12) eller 576
Om barn till före detta make eller före detta sambo ska vara förmånstagare, måste sådan person vara namngiven i förmånstagarförordnandet.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 476 (utgåva 94.11) eller 477 (utgåva 95.08, 97.05 och 98.01) eller 577
Om barn till före detta make eller före detta registrerad partner eller före detta sambo ska vara förmånstagare, måste sådan person vara namngiven i förmånstagarförordnandet och samtidigt betecknas som barn till före detta make, före detta registrerad partner eller före detta sambo.

För försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 500, 501, 542, 545, 576, 577, 700, 707, 9000, 9070 eller 9071 och vars förmånstagarförordnande *har* ändrats efter det att försäkringsvillkor 9160 trätt i kraft gäller nedanstående särskilda tolkningsregler.

Om inget annat framgår av omständigheterna gäller följande.

Make
Person som den försäkrade är gift med. Med make avses även registrerad partner. Förordnande till förmån för make gäller inte under tid då mål om äktenskapsskillnad/upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Sambo
Ogift person som ogift försäkrad har gemensamt hushåll med och bor tillsammans med i ett parförhållande enligt sambolagen. Förordnande till förmån för sambo upphör att gälla när samboförhållandet upplösts, om inte annat angivits i förordnandet.

Barn
Den försäkrades arvsberättigade barn. Barnbarn kan inte vara förmånstagare. Barn som inte är arvsberättigade måste namnges för att kunna vara förmånstagare.

3. Ändring av pensionsförsäkring

Ändring av försäkring i FolksamPlan görs utifrån Folksams vid var tidpunkt gällande regelverk. Försäkringen får inte ändras på ett sådant sätt att den inte längre uppfyller villkoren för en pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen.

För ändring av privatägd tjänstepensionsförsäkring som får påverkan på premiens storlek krävs godkännande av arbetsgivaren.

3.1 Ändring av pensionsålder och utbetalningstid för ålderspension

Lägsta möjliga pensionsålder är 55 år och högsta är 85 år.

För att få avkorta utbetalningstiden krävs i vissa fall hälsoprövning. Kortaste utbetalningstid är fem år men om ålderspensionen ska upphöra när den försäkrade fyller 65 år, får utbetalningstiden vara lägst tre år.

Försäkring med tidsbegränsad utbetalning som har återbetalningsskydd ska vara slututbetald senast då den försäkrad skulle fyllt 90 år.

> Om försäkringen innehåller efterlevandeskydd/återbetalningsskydd och ålderspensionen ändras till att betalas ut under kortare tid än fem år upphör efterlevandeskyddet/återbetalningsskyddet att gälla.

En ändring av pensionsålder och avkortning av utbetalningstid kan endast göras innan utbetalningar har påbörjats. Förlängning av utbetalningstiden kan göras innan eller efter att utbetalning påbörjats.

Vid ändring av pensionsåldern eller utbetalningstiden förändras utbetalningsbeloppet.

3.2 Uppehåll med utbetalning från Ålderspension

Uppehåll med utbetalning från ålderspension kan göras efter att utbetalning påbörjats. Uppehåll kan begäras vid ett eller flera tillfällen och avser hela utbetalningen från försäkring med traditionell förvaltning.

Vid uppehåll med utbetalning från ålderspension som innan uppehållet avsåg att utbetalas under tre års tid, och upphöra när den försäkrade fyller 65 år, ska uppehållet kombineras med en förlängning av utbetalningstiden till kortast utbetalningstid på fem år.

Vid uppehåll med utbetalning förändras utbetalningsbeloppet.

3.3 Tillägg och borttag av efterlevandeskydd/återbetalningsskydd

Tillägg av återbetalningsskydd

Ålderspensionen kan före den avtalade pensionsåldern enligt försäkringsavtalet kompletteras med ett återbetalningsskydd enligt vad som framgår nedan. Tillägget kan göras vid försäkringens tecknande eller vid en senare tidpunkt. Om återbetalningsskydd läggs till förändras utbetalningsbeloppet.

För att återbetalningsskydd ska kunna läggas till och upprätthållas måste den avtalade utbetalningstiden för ålderspension vara minst fem år.

Tillägg av återbetalningsskydd för kommande premier får alltid göras utan hälsoprövning. I dessa fall skapas en separat försäkring för ålderspension med återbetalningsskydd.

Enligt familjeoption
Återbetalningsskydd för uppsamlat försäkringskapital får utan krav på att den försäkrade ska genomgå hälsoprövning läggas till inom ett år från det att den försäkrade gift sig, blivit sambo eller fått barn. För att optionen ska gälla ska tillägget göras före den ordinarie pensionsåldern enligt försäkringsavtalet.

I övriga fall
Återbetalningsskydd för uppsamlat försäkringskapital får enligt försäkringsavtalet läggas till under förutsättning att den försäkrade genomgår hälsoprövning med godkänt resultat.

Borttag av efterlevandeskydd/återbetalningsskydd
Om försäkringen innehåller efterlevandeskydd/återbetalningsskydd kan den som har rätt att göra detta när som helst ta bort efterlevandeskyddet/återbetalningsskyddet. Om efterlevandeskydd/återbetalningsskydd tas bort förändras utbetalningsbeloppet.

3.4 Ändring av efterlevandeskydd/återbetalningsskydd
Förmånstagare till efterlevandeskydd/återbetalningsskydd har vid den försäkrades död rätt att skjuta upp utbetalningarna eller ändra utbetalningstiden i den mån det är möjligt i försäkringen och förenligt med inkomstskattelagen. Ändring kan endast göras innan utbetalningar har påbörjats. Uppehåll med utbetalning är inte möjlig.

Efterlevandeskydd/återbetalningsskydd betalas ut i högst 20 år men upphör dock alltid senast då den försäkrade skulle ha fyllt 90 år.

Om utbetalningarna skjuts upp eller ändring sker av utbetalningstiden förändras utbetalningsbeloppet.

3.5 Folksam Tjänstepensions ansvar vid ändringen
En ändring av försäkringsskyddets omfattning träder i kraft dagen efter att försäkringstagaren eller den försäkrade ansökte om ändringen, under förutsättning att ändringen kan beviljas på normala villkor och att det inte begärts att ändringen ska träda i kraft senare.

Kan ändringen beviljas endast mot förhöjd premie eller med förbehåll, inträder Folksam Tjänstepensions ansvarighet dagen efter att försäkringstagaren antagit och accepterat erbjudandet om försäkring enligt dessa villkor.

3.6 Överlåtelse, återköp, pantsättning och belåning

Överlåtelse
Försäkringarna i pensionsplanen får inte överlåtas i den mån detta skulle strida mot inkomstskattelagen. Överlåtelse kan därför endast ske
- till följd av ändring av anställningsförhållanden, under förutsättning att försäkringen före eller efter överlåtelsen är en tjänstepensionsförsäkring
- på grund av utmätning, ackord eller konkurs, eller
- genom bodelning.

Vid överlåtelse till den försäkrades arbetsgivare gäller, när överlåtelsen genomförts, vad som anges för arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring i dessa villkor.

Tjänstepensionsförsäkring
Om överlåtelse av tjänstepensionsförsäkring medges till den försäkrade kan fortsatt premiebetalning endast ske av den försäkrades arbetsgivare.

För att tjänstepensionsförsäkring i pensionsplanen ska kunna överlåtas till annan arbetsgivare eller den försäkrade krävs att den nye arbetsgivaren åtar sig att fortsätta betala avtalad premie. Innan överlåtelse sker ska fakturerad premie för försäkringen vara fullt betald intill tidpunkten för överlåtelsen. Dessutom krävs att försäkringen efter överlåtelsen är av samma typ som innan. Detta innebär att försäkringen med hänsyn till Folksam Tjänstepensions vid var tidpunkt gällande beräkningsparametrar och regler för riskbedömning samt produkterbjudande ingår i FolksamPlan samt kan behålla motsvarande premietyp och oförändrade avgiftsnivåer.

Vid överlåtelse av privatägd tjänstepensionsförsäkring till annan fysisk person kan fortsatt premieinbetalning inte ske.

Privat pensionsförsäkring
Privat pensionsförsäkring kan inte överlåtas till arbetsgivare. Vid överlåtelse till annan fysisk person kan fortsatt premiebetalning inte ske.

Återköp
Med återköp menas att Folksam Tjänstepension helt eller delvis köper tillbaka försäkringsavtalet före den tidpunkt då det löper ut. Enligt försäkringsavtalslagen är återköp inte tillåtet under det första försäkringsåret. Pensionsförsäkringar kan i princip inte återköpas. Återköp kan endast bli aktuellt i de fall då det är förenligt med inkomstskattelagen och de regler Folksam Tjänstepension tillämpar vid återköpstidpunkten. Vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring krävs samtycke av den försäkrade.

Återköp kan inte ske av försäkring som endast innehåller ålderspension, det vill säga saknar efterlevandeskydd/återbetalningsskydd. Ålderspensionen kan före den försäkrades avtalade pensionsålder kompletteras med ett återbetalningsskydd. Det krävs då att den försäkrade genomgår en hälsoprövning med godkänt resultat. Det kan finnas möjlighet att komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd utan hälsoprövning på grund av familjeoption enligt 3.3.

Under utbetalningstid gäller dessutom att återköp inte är tillåtet för försäkring med livsvarig ålderspension eller under de fem första utbetalningsåren, oavsett om försäkringen i dessa fall innehåller efterlevandeskydd/återbetalningsskydd.

Vid återköp upphör efterlevandeskydd/återbetalningsskydd att gälla.

Vid återköp utbetalas ett värde motsvarande försäkringskapitalet, efter avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter och skatter samt återköpsavgift. Det återköpsbara försäkringskapitalet kan därför vara ett annat än det redovisade försäkringskapitalet, dock minst det garanterade värdet efter återköpsavgift. Läs mer om justeringar under 5.3.

Återköpsavgiften består av en administrativ avgift samt i vissa fall en avgift som ska täcka kvarvarande anskaffningskostnader. Kvarvarande anskaffningskostnader kan avse lön till Folksam Tjänstepensions försäkringsrådgivare eller ersättning till förmedlare för rådgivning och är kostnader som vid tidpunkten för återköpet ännu inte hunnits täckas genom försäkringsavgift.

Folksam Tjänstepension har rätt att under försäkringstiden ändra reglerna för återköp samt avgifterna och sättet att ta ut dem. Se aktuella avgifter som finns på folksam.se.

Pantsättning och belåning
Försäkringen får inte pantsättas eller belånas.

3.7 Avgift i samband med ändring
Vid ändring av försäkring som begärts av försäkringstagaren eller den försäkrade har Folksam Tjänstepension rätt att ta ut en avgift med anledning av ändringen.

3.8 Folksam Tjänstepensions rätt att ändra försäkringen

Folksam Tjänstepension har rätt att under försäkringstiden ändra försäkringsvillkoren och försäkringsavtalet i övrigt om det är nödvändigt på grund av ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad rättstillämpning. Detsamma gäller om en sådan rätt särskilt avtalats eller om förutsättningarna för avtalet förändrats på så sätt att en ändring i försäkringsvillkoren behövs av försäkringstekniska skäl, på grund av försäkringens art eller om ändring i försäkringsvillkoren är nödvändig på grund av någon annan särskild omständighet.

För försäkringen finns vidare en sådan rätt till ändring bland annat om den behövs för att uppfylla kravet på god standard på kontroll över försäkringsrisker, investeringsrisker/placeringsrisker och verksamhetsrisker samt i den utsträckning det krävs för att upprätthålla en skälig prissättning och skälig fördelning av risker samt överskott inom försäkringstagarkollektivet.

En ändring av försäkringen träder normalt i kraft vid nästa premiebetalningsperiod eller vid den tidpunkt som följer av lag eller myndighets föreskrift. En ändring som kan anses vara obetydlig eller till fördel för försäkringstagarna får genomföras utan särskild information.

Folksam Tjänstepension kan ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden, normalt sker det vid slutet av en premieperiod.

4. Premiebetalning

Premie till försäkringen betalas av försäkringstagaren/arbetsgivaren. Om det enligt avtalet endast ska betalas en premie kallas denna engångspremie. Om det enligt avtalet ska betalas flera premier kallas dessa löpande engångspremier respektive fast löpande premie.

Beträffande konsekvenserna av utebliven premiebetalning, se 4.3.

All avtalad premieinbetalning ska ske med angivande av fakturanummer. Vid inbetalning utöver avtalad premie ska försäkringens nummer anges. Om faktura- eller försäkringsnummer saknas eller är felaktigt eller oläsligt på betalningshandlingen, eller om inbetalningen gjorts med felaktigt belopp eller av andra orsaker inte kan hänföras till rätt försäkring och felet inte beror på Folksam Tjänstepensions handläggning, görs placering när inbetalningen identifierats. Fram till dess att placering av premie har verkställts förblir betalningen oplacerad och Folksam Tjänstepension ansvarar inte för eventuell värdeförändring.

Placering av premie vid inbetalning med felaktigt belopp görs i enlighet med de rutiner som Folksam Tjänstepension vid var tid tillämpar. Det innebär för närvarande följande.

Om betalning av faktura gjorts med för högt belopp placeras fakturabeloppet på försäkringen så snart det är möjligt. Överskjutande saldo tillgodoräknas försäkringstagaren/arbetsgivaren vid kommande faktura.

Om betalning av faktura gjorts med för lågt belopp placeras beloppet på försäkringen först när beloppet tillsammans med övriga oplacerade betalningar motsvarar hela fakturabeloppet. Om tillräckliga sådana betalningar inte gjorts fakturerar Folksam Tjänstepension för utestående belopp vid kommande debiteringstillfälle och beloppen placeras på försäkringen när de tillsammans motsvarar hela fakturabeloppet.

4.1 Beräkning av premiens storlek

Ålderspension
Premien gäller med den nivå som försäkringstagaren/arbetsgivaren bestämt ska gälla för den förmånsgrupp som den försäkrade tillhör.

4.2 Inbetalning av engångspremie
Engångspremien ska betalas senast den dag som anges i fakturan.

4.3 Inbetalning av löpande engångspremie och fast löpande premie
När försäkring tecknas bestäms premiens storlek och premiebetalningsterminen. Om inte annat har avtalats görs inbetalning månadsvis. Premien ska betalas senast den dag som anges i fakturan.

Första inbetalning
Första premien ska betalas inom 14 dagar från den dag avi avsänts om premien. Betalas inte premien inom denna tid, sägs försäkringen upp och träder ur kraft 14 dagar efter den dag då uppsägningen avsändes, om inte premien betalas inom denna frist.

Fortsatt inbetalning
Inbetalning av premie ska göras senast på förfallodagen. Betalas premien senare än på förfallodagen, har Folksam Tjänstepension rätt att debitera dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Ofullständig eller utebliven premieinbetalning vid fortsatt fast löpande premie
Om inbetalning av premie inte görs senast på förfallodagen har Folksam Tjänstepension rätt att säga upp försäkringen. Uppsägningen får verkan 14 dagar efter den dag då den avsänts, om inte premieinbetalning görs inom denna tid.

Efter att uppsägningen har fått verkan uppgår Folksam Tjänstepensions ansvar för ålderspension och återbetalningsskydd/efterlevandeskydd, om sådant ingår, till det försäkringsbelopp som inbetalda premier räcker till. Se 4.4.

4.4 Fribrev

Vid fast löpande premie
Då premie inte längre betalas för försäkring med fast löpande premie har ett reducerat försäkringsbelopp (fribrevsvärde) beräknats med hänsyn till dittills inbetalda premier. Ytterligare premiebetalning är inte tillåten för sådan försäkring. Folksam Tjänstepension har rätt att i stället för att utfärda fribrev utbetala det garanterade värdet (återköpsvärdet), reducerat med återköpsavgift, om fribrevsvärdet blir för lågt. Om försäkringskapitalet vid utbetalningstillfället är lägre än 30 procent av prisbasbeloppet, har Folksam Tjänstepension rätt att säga upp försäkringen och betala ut ett engångsbelopp. Reglerna för detta kan ändras av Folksam Tjänstepension.

4.5 Krigstillstånd i Sverige
Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om Folksam Tjänstepensions ansvarighet och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

5. Ålderspension

5.1 Traditionell förvaltning
Vid traditionell förvaltning är det Folksam Tjänstepension som bestämmer hur premierna ska placeras. Placeringen sker med fördelning i olika tillgångsslag. Målet för förvaltningen i Folksam Tjänstepension är att uppnå en konkurrenskraftig avkastning under gällande risk- och placeringsrestriktioner. Det finns även en målsättning att över tid förbättra tillgångsportföljens kvalitet ur ett hållbarhetsperspektiv. För förvaltningen gäller bland annat de bestämmelser som ges i lagen om tjänstepensionsföretag, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd samt Folksam Tjänstepensions interna styrdokument och regler för miljö- och etikhänsyn.

För att uppnå god riskspridning fördelas innehaven på ett flertal tillgångsslag och marknader. Portföljens totala risknivå följs löpande upp. Risknivån får inte vara högre än att de lagstadgade kraven kan uppfyllas med hög grad av sannolikhet.

Folksam Tjänstepension är ett aktiebolag som drivs enligt ömsesidiga principer vilket innebär att allt överskott för traditionell försäkring över tiden går tillbaka till försäkringstagarna, de försäkrade eller andra ersättningsberättigade. Överskott som uppstår i försäkringsverksamheten avsätts i en konsolideringsfond och kan därifrån fördelas på försäkringarna i form av återbäring. Konsolideringsfonden kan även användas för att täcka förluster.

Det framtida utbetalningsbeloppet består av ett garanterat försäkringsbelopp och eventuellt av ett tilläggsbelopp, se nedan.

5.2 Garanterat försäkringsbelopp

Vid beräkning av försäkringsbelopp görs antaganden om hur stor andel av premien som utgör underlag för garantin, garanterad ränta, dödlighet, driftskostnader och avkastningsskatt.

För inbetald engångspremie bestäms ett försäkringsbelopp beräknat utifrån de antaganden som gäller vid premieinbetalningstillfället.

För försäkring med löpande engångspremie bestäms ett delförsäkringsbelopp beräknat utifrån de antaganden som gäller vid varje premieinbetalningstillfälle. Summan av dessa delförsäkringsbelopp blir det slutliga garanterade försäkringsbeloppet.

För försäkring med fast löpande premie gäller antagandena vid tecknandet av försäkringen även för framtida premier enligt avtalet, med undantag för att antagande om avkastningsskatt kan ändras.

För information om aktuell garanterad ränta se Folksam Tjänstepension i siffror, som finns på folksam.se/information-liv

Antaganden om ränta
Räntan antas till en viss procentsats, från vilken avdrag sker för avkastningsskatt och driftskostnader.

Antaganden om dödlighet
Antaganden om genomsnittlig dödsfallssannolikhet beräknas med tillgänglig statistik, med hänsyn tagen till de försäkrades ålder samt osäkerheten om deras faktiska livslängdsutveckling. Kön kan tillkomma som en faktor i beräkningen oavsett när försäkringen är tecknad.

Antaganden om kostnader
Antaganden om driftskostnader syftar till att minst täcka Folksam Tjänstepensions verkliga kostnader, med hänsyn tagen till osäkerheten om utvecklingen. Vid bestämmande av försäkringsbelopp eller premie sker belastning för driftskostnader på premie respektive försäkringsbelopp samt genom avdrag på ränteantagandet.

För att bedriva försäkringsverksamhet krävs att företaget har ett visst kapital utöver tillgångar som krävs för skuldtäckning. Vid bestämmande av försäkringsbelopp kan därför en belastning ske på varje premie.

Antaganden om avkastningsskatt
Antaganden om avkastningsskatt följer av gällande regler för beskattning. Om reglerna ändras kan det leda till lägre eller högre försäkringsbelopp för såväl tidigare gjorda som kommande premieinbetalningar.

5.3 Överskott

Överskott och försäkringskapital
Om utvecklingen av dödlighet, driftskostnader, avkastningsskatt och kapitalavkastning totalt sett blir gynnsammare än vad som antagits vid premieberäkningen uppstår ett överskott.

En traditionell försäkring berättigar till en andel av överskottet. Överskottet fördelas på försäkringar med hjälp av bland annat den återbäringsränta som används när försäkringskapitalet beräknas.

Återbäringsräntan kan ändras och utjämnas över tiden, i syfte att långsiktigt upprätthålla målet för den kollektiva konsolideringsgraden, se nedan.

Återbäringsräntan kan begränsas av konsolideringskrav samt solvenskrav och andra krav enligt lagen om tjänstepensionsföretag. Återbäringsräntan kan variera mellan olika delbestånd och den kan också variera beroende på försäkringstidens längd och när premieinbetalning skett. Om försäkringsavtalet innehåller en garanterad ränta, utgör denna en del av återbäringsräntan.

Försäkringskapitalet är försäkringens aktuella värde vid var tidpunkt med hänsyn till
- premieinbetalningar
- utbetalningar
- återbäringsränta
- eventuella tillägg för arvsvinst
- eventuella avdrag för kostnader för försäkringsrisk
- avdrag för avgifter
- avdrag för avkastningsskatt
- att försäkringen ändras, eller upphör, vid den försäkrades dödsfall.

Arvsvinst innebär att försäkringen tillförs medel som hänför sig till överskott som uppstår med anledning av att personer i försäkringskollektivet avlider. Eventuell arvsvinst tillförs försäkring som saknar efterlevandeskydd/återbetalningsskydd.

Avdrag för kostnader för försäkringsrisk i försäkring som innehåller efterlevandeskydd beräknas utifrån försäkrads ålder och kön samt faktisk dödlighet inom försäkringskollektivet.

Avdrag för avgifter syftar till att minst täcka Folksam Tjänstepensions verkliga kostnader, med hänsyn tagen till osäkerheten om utvecklingen. Utjämning över tiden får ske. Avdragsnivån kan förändras och anpassning ska ske till de verkliga kostnaderna så långt det är möjligt.

Avdrag för avkastningsskatt utformas på sådant sätt att de sammantaget bedöms täcka de skattekostnader som kan hänföras till verksamheten. Utjämning över tiden får ske.

Överskottet i Folksam Tjänstepension är inte garanterat, vilket innebär att det kan reduceras för att täcka uppkomna förluster. Överskottet kan dessutom reduceras om Folksam Tjänstepensions solvenssituation är sådan att åtagandena gentemot kvarvarande försäkringstagare riskeras (solvensjustering).

Fördelning och tilldelning av överskott ska följa kontributionsprincipen. Detta innebär att fördelning av överskott i möjligaste mån ska baseras på den enskilda försäkringens bidrag till överskottet. Om försäkringsavtalet avslutas i förtid genom återköp eller flytt ska Folksam Tjänstepension säkerställa att återköpet respektive flytten varken missgynnar den lämnande försäkringstagaren/ersättningsberättigade eller det kvarvarande försäkringstagarkollektivet. Om återköp eller flytt sker inom 15 år från teckningstidpunkten kan det därför medföra att justeringar kan bli aktuella av det återköpsbara respektive flyttbara värdet. För inflyttat kapital i pensionsförsäkring gäller även motsvarande om återköp eller flytt sker inom 15 år från tidpunkten för inflytt.

Såväl det återköpsbara som det flyttbara värdet kan även, oavsett tidpunkt, komma att reduceras vid återköp respektive flytt om Folksam Tjänstepensions konsolideringsgrad vid tidpunkten för återköpet/flytten är lägre än 104 procent (marknadsvärdesjustering). Solvensjustering enligt ovan kan också ske.

Beräkning av tilläggsbelopp

Om överskott uppstått under försäkringstiden, kan detta berättiga till utbetalning av tilläggsbelopp utöver garanterat försäkringsbelopp. Eventuellt tilläggsbelopp beräknas när utbetalning från försäkringen ska påbörjas.

Kollektiv konsolideringsgrad

Folksam Tjänstepensions kollektiva konsolidering är förhållandet mellan de totala tillgångarna och åtagandena gentemot försäkringstagarna i form av framtida utbetalningar och eventuellt tilläggsbelopp. Om de sammanlagda tillgångarna precis motsvarar de sammanlagda försäkringskapitalen är den kollektiva konsolideringen 100 procent. Uppgift om konsolideringen finns på folksam.se.

Den kollektiva konsolideringen ska ligga mellan 100 och 120 procent. Målnivån för den kollektiva konsolideringen är 112 procent. Målet för konsolideringen fastställs av Folksam Tjänstepensions styrelse. Återbäringsräntan fastställs så att konsolideringen ska ligga mellan 100 och 120 procent. Återbäringsräntan omprövas en gång i månaden och dess nivå beslutas av Folksam Tjänstepensions verkställande direktör. Återbäringsräntan kan variera för olika delbestånd.

Om den kollektiva konsolideringen överstiger den övre gränsen (120 procent) i mer än tolv månader ska en plan tas fram med syfte att återställa konsolideringen till en nivå inom intervallet inom tolv månader. Om den kollektiva konsolideringen understiger den nedre gränsen (100 procent) i mer än sex månader ska en engångsreallokering (engångsåtertag av återbäring) ske inom arton månader. En engångsreallokering ska syfta till att den kollektiva konsolideringen når nivån 104 procent.

Folksam Tjänstepensions konsolidering och ekonomiska ställning i övrigt framgår av årsredovisningen, som finns på folksam.se.

5.4 Utbetalningsbelopp för ålderspension

Vid utbetalning bestäms utbetalningsbeloppet genom att värdet på försäkringskapitalet fördelas på återstående utbetalningstillfällen, med hänsyn tagen till antaganden om framtida ränta, driftskostnader och avkastningsskatt samt antagen livslängd. Även kön kan tillkomma som en faktor i beräkningen.

Om överskott uppstått och berättigar till utbetalning i form av tilläggsbelopp utgörs detta av skillnaden mellan det framräknade utbetalningsbeloppet och det garanterade försäkringsbeloppet. Blir utvecklingen sämre än vad som antagits, eller om antagandena ändras, kan tilläggsbeloppet sänkas. Det garanterade försäkringsbeloppet betalas dock alltid ut. Reglerna för beräkning och utbetalning av tilläggsbelopp kan variera mellan olika typer av försäkringar. Tilläggsbeloppen räknas om minst en gång per år.

5.5 Utbetalningsbelopp för efterlevandeskydd/återbetalningsskydd

Vid den försäkrades död fastställs försäkringskapitalet som hör till försäkringen.

Vid utbetalning bestäms utbetalningsbeloppet utifrån att värdet på försäkringskapitalet fördelas på återstående utbetalningstillfällen, med hänsyn tagen till antaganden om framtida ränta, driftskostnader och avkastningsskatt.

Om överskott uppstått och berättigar till utbetalning i form av tilläggsbelopp utgörs detta av skillnaden mellan det framräknade utbetalningsbeloppet och det garanterade försäkringsbeloppet som följer av ovanstående. Blir utvecklingen sämre än vad som antagits, eller om antagandena ändras, kan tilläggsbeloppet sänkas. Det garanterade försäkringsbeloppet betalas dock alltid ut. Reglerna för beräkning och utbetalning av tilläggsbelopp kan variera mellan olika typer av försäkringar. Tilläggsbeloppen räknas om minst en gång per år.

6. Avgifter och skatt

I försäkringsverksamheten uppkommer kostnader för administration, försäljning med mera samt kostnader för avkastningsskatt. För att täcka dessa kostnader har Folksam Tjänstepension rätt att ta ut avgifter från försäkringen. Nivån och sättet att ta ut avgifter kan ändras under försäkringstiden. Kostnadsutjämning kan ske över tiden.

Folksam Tjänstepension kan ta ut en premieavgift, en fast förvaltningsavgift, en rörlig förvaltningsavgift, en utbetalningsavgift, en administrationsavgift samt göra avdrag för avkastningsskatt. Vid flytt respektive återköp kan flyttavgift eller återköpsavgift tas ut.

Folksam Tjänstepension betalar, enligt lag, en årlig avkastningsskatt som dras från försäkringens värde. Utjämning över tiden får ske.

Om efterlevandeskydd/återbetalningsskydd inträtt tas avgifter ut från respektive förmånstagares andel av försäkringskapitalet.

Den försäkrade och den som är förmånstagare enligt ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande har rätt att begära att Folksam Tjänstepension ska skicka denne meddelande för det fall försäkringen sägs upp på grund av obetalad premie. Folksam Tjänstepension har rätt att ta ut en avgift för sådant meddelande.

I samband med att försäkringen tecknas lämnas information om vilka avgifter som tas ut samt storleken på avgifterna vid den tidpunkt försäkringen tecknas. Uppgift om aktuella avgifter finns även på folksam.se.

Om ett försäkringsavtal medför särskilda kostnader för Folksam Tjänstepension vid utbetalning samt vid utbetalning till utlandet, har Folksam Tjänstepension rätt att ta ut en avgift.

Folksam Tjänstepension har rätt att när som helst under försäkringstiden ändra storleken på avgifterna. Även sättet att ta ut avgifter kan ändras. Information lämnas då till försäkringstagaren. Normalt sker sådana ändringar vid nästa premiebetalningsperiod.

6.1 Uttag av avgifter

Premieavgiften tas ut från premien. Den fasta förvaltningsavgiften, den rörliga förvaltningsavgiften, administrationsavgiften, flyttavgiften, återköpsavgiften och avdraget för avkastningsskatt tas ut från försäkringskapitalet. Utbetalningsavgiften beräknas på det belopp som betalas ut eller som ett fast belopp och tas från försäkringskapitalet eller debiteras försäkringstagaren. Avgift för meddelande om obetalad premie tas från försäkringskapitalet eller debiteras försäkringstagaren. Avkastningen belastas med kostnad för kapitalförvaltning.

7. Utbetalning från försäkring

Den som gör anspråk på utbetalning från försäkringen ska styrka sin rätt. Om det inte finns anledning att utreda Folksam Tjänstepensions betalningsskyldighet och mot vem den ska fullgöras, sker utbetalning senast en månad efter det att rätten till ersättning inträtt och den eller de som gör anspråk på ersättningen fullgjort sina skyldigheter enligt försäkringsavtalet. Sådan utredning ska göras skyndsamt. Efter att utredningen slutförts ska utbetalning ske inom en månad.

Om utbetalning av ålderspension eller efterlevandepension sker senare betalar Folksam Tjänstepension dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Även om dröjsmål inte föreligger och Folksam Tjänstepension inte betalar dröjsmålsränta, utgår så kallad förräntningsrörelseränta, motsvarande referensräntan minskad med två procentenheter, från och med den 31:a dagen efter att belopp förfallit till betalning.

Den försäkrade eller dennes rättsinnehavare ska godkänna att Folksam Tjänstepension och dess återförsäkringsbolag får begära upplysningar från läkare eller annan sjukvårdspersonal, sjukhus eller annan sjukvårdsinrättning, sjukgymnast, naprapat, kiropraktor, psykolog eller psykoterapeut samt allmän Försäkringskassa eller annan försäkringsinrättning. Folksam Tjänstepension är inte skyldigt att göra utbetalningar från försäkring om den försäkrade eller dennes rättsinnehavare inte medverkar vid utredningen.

Folksam Tjänstepension har rätt att bestämma på vilket sätt utbetalning ska göras.

Utbetalningstermin, det vill säga med vilken regelbundenhet försäkringens värde betalas ut, är normalt månadsvis.

Om det totala utbetalningsbeloppet för perioden understiger 2 procent av prisbasbeloppet, har Folksam Tjänstepension rätt att ändra utbetalningstid och utbetalningstermin.

Om försäkringskapitalet vid avtalad utbetalningstidpunkt för ålderspension, respektive om efterlevandeskydd/återbetalningsskydd inträtt och försäkringskapitalet i den försäkring med ålderspension som detta omfattar, är lägre än de minimigränser Folksam Tjänstepension vid var tidpunkt tillämpar har Folksam Tjänstepension rätt att säga upp försäkringen och betala ut ett engångsbelopp.

Om försäkringens värde vid påbörjad periodisk utbetalning understiger 30 procent av prisbasbeloppet har Folksam Tjänstepension rätt att ersätta de periodiska utbetalningarna med en engångsutbetalning.

7.1 Utbetalning av ålderspension

Rätten till utbetalning av ålderspension inträder den månad den försäkrade uppnår den avtalade pensionsåldern enligt försäkringsavtalet.

7.2 Utbetalning av efterlevandepension

Förmånstagares rätt till utbetalning av efterlevandeskydd/återbetalningsskydd inträder månaden efter den försäkrades dödsfall.

Anmälan om dödsfall ska snarast möjligt göras till Folksam Tjänstepension. Dödsfallsintyg och släktutredning från Skatteverket ska bifogas anmälan.

7.3 Preskriptionsregler

Rätten till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd upphör om den som gör anspråk på ersättning inte väcker talan mot Folksam Tjänstepension inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Med förhållande avses de förutsättningar i försäkringsavtalet/gruppavtalet, försäkringsbeskedet och försäkringsvillkoren som måste vara uppfyllda för att rätt till ersättning ska föreligga. Preskriptionstiden börjar löpa när rätt till ersättning från försäkringen föreligger.

Den som framställt sitt anspråk till Folksam Tjänstepension inom den tid som anges här, har dock alltid minst sex månader på sig att väcka talan mot oss från den dag Folksam Tjänstepension har förklarat sig tagit slutlig ställning till anspråket.

7.4 Force majeure

Om en utredning av ett försäkringsfall eller utbetalning av ett försäkringsbelopp blir försenad på grund av force majeure, det vill säga en händelse som ligger utanför Folksam Tjänstepensions kontroll, kan inte Folksam Tjänstepension hållas ansvarigt för förseningen. Detta givet att Folksam Tjänstepension har gjort vad som skäligen kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma.

Exempel på sådana händelser som kan utgöra force majeure är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Beträffande strejk, blockad, bojkott och lockout gäller ovanstående även om det är Folksam Tjänstepension som är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Folksam Tjänstepension svarar inte heller för skada som orsakats av fel i telefonnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör oss.

8. Flytträtt

8.1 Flytt från och inom Folksam

En pensionsförsäkring med efterlevandeskydd/återbetalningsskydd tecknad den 1 januari 2002 eller senare kan ha flytträtt.

Om flytträtt föreligger har försäkringstagaren möjlighet att överföra försäkringskapitalet i en pensionsförsäkring som avser ålderspension till en annan pensionsförsäkring hos en annan försäkringsgivare, eller till annan pensionsförsäkring hos Folksam Tjänstepension om det är förenligt med Folksam Tjänstepensions regelverk för flytt till befintlig försäkring. Vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring krävs samtycke av den försäkrade.

En flytt får tidigast ske ett år efter det att försäkringsavtalet ingicks och måste avse hela försäkringskapitalet samt vara möjlig med hänsyn till försäkringens art.

För flytt av försäkringskapital krävs att en pensionsförsäkring som försäkringskapitalet flyttas till finns tecknad. Försäkrad för pensionsförsäkring får inte ändras med anledning av flytt. Flytt genomförs endast om den bedöms överensstämma med inkomstskattelagens regler.

Försäkringskapitalet kan inte flyttas efter den försäkrades dödsfall.

Flytt kan inte ske från försäkring som vid flyttidpunkten endast innehåller ålderspension, det vill säga saknar efterlevandeskydd/återbetalningsskydd. Före den avtalade pensionsåldern finns rätt att enligt försäkringsavtalet komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd för att möjliggöra flytt. Det krävs då att den försäkrade genomgår en hälsoprövning med godkänt resultat. I den mån försäkringen omfattar en rätt att före pensionsåldern komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd utan hälsoprövning på grund av familjeoption enligt 3.3 får dock försäkringen flyttas vid tidpunkt då sådan rätt föreligger.

Under utbetalningstid är flytt inte tillåten för försäkring med livsvarig ålderspension även om försäkringen innehåller efterlevandeskydd/återbetalningsskydd.

Försäkringsavtalet upphör att gälla när försäkringskapitalet överförs till mottagande försäkringsgivare.

Vid flytt upphör efterlevandeskydd/återbetalningsskydd att gälla.

Folksam Tjänstepension har rätt att under försäkringstiden ändra reglerna för flytt av försäkringskapitalet.

Särskilt för försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 707
Flytträtten gäller samtliga pensionsförsäkringar under förutsättning att Folksam Tjänstepension godkänner den försäkrade hälsa.

Vid flytt är uppsägningstiden två månader från det att samtliga handlingar som behövs för att kunna genomföra flytten har inkommit. Om flytt inte kan genomföras inom två månader utgår ränta för tid utöver två månader motsvarande referensräntan minskad med två procentenheter.

8.2 Flyttbart försäkringskapital
Vid beräkning av det flyttbara försäkringskapitalet görs avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter och skatter samt flyttavgift. Det flyttbara försäkringskapitalet kan därför vara ett annat än det redovisade försäkringskapitalet, dock minst det garanterade värdet efter flyttavgift. Läs mer om justeringar under 5.3.

8.3 Flyttavgift
Flyttavgiften består av en administrativ avgift samt i vissa fall av en avgift som ska täcka kvarvarande anskaffningskostnader. Kvarvarande anskaffningskostnader kan avse lön till Folksam Tjänstepensions försäkringsrådgivare eller ersättning till förmedlare för rådgivning, och är kostnader som vid tidpunkten för flytten ännu inte hunnits täckas genom försäkringsavgift. Folksam Tjänstepension har rätt att under försäkringstiden ändra avgiften och sättet att ta ut den. Se aktuella flyttavgifter som finns på folksam.se.

9. Årlig information

En gång om året lämnar Folksam Tjänstepension information om värdet på försäkring för ålderspension. Informationen visar bland annat hur sparandet i försäkringen har utvecklats, de premier som placerats på försäkringen, utbetalda belopp och de avgifter som har belastat försäkringen. Dessutom kan den försäkrade från Mina sidor på folksam.se hämta uppgifter om försäkringarna i FolksamPlan.

10. Inskränkningar i försäkringens giltighet

Försäkringstagaren samt den försäkrade är skyldiga att på Folksam Tjänstepensions begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas. Försäkringstagaren och den försäkrade ska ge riktiga och fullständiga svar på Folksam Tjänstepensions frågor. Om någon uppgift som lämnats är oriktig eller ofullständig gäller vad som anges ovan i 1.8.

Särskilt för försäkring som gällt enligt försäkringsvillkor 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477 eller 700 och innehåller efterlevandeskydd
För sådan försäkring med efterlevandeskydd gäller inskränkningar beträffande försäkringens giltighet vid flygning, krig och politiska oroligheter enligt 10.1 – 10.5. Om försäkringen enligt dessa bestämmelser inte gäller, föreligger ändå rätt till försäkringens återköpsvärde inklusive tilläggsbelopp.

Inskränkning i försäkringens giltighet hävs om särskilt avtal träffas om detta.

Särskilt för försäkring med återbetalningsskydd
Sådan försäkring omfattas inte av inskränkningar enligt 10.1 – 10.5.

10.1 Flygning

Särskilt för försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 471
Vid flygning gäller försäkringen om den försäkrade är passagerare. Likaså gäller försäkringen om den försäkrade tjänstgör på luftfartyg i regelbunden trafik (linjefart). Vid annan flygning inom tio år från det försäkringen beviljades är Folksam Tjänstepension fritt från ansvarighet för försäkringsfall till följd av flygningen såvida avtal inte träffats angående försäkringens giltighet.

Särskilt för försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 472 eller 473
Försäkringen gäller vid alla slag av flygning om den försäkrade är passagerare. Den gäller också om den försäkrade är förare eller i övrigt tjänstgör ombord, dock med undantag för dödsfall som, innan tre år förflutit från det försäkringen trädde i kraft, inträffar till följd av
- militär flygning
- avancerad flygning eller yrkesmässig provflygning
- annan flygning utom Europa än flygning i linjetrafik eller i sådan chartertrafik som utförs av flygbolag, koncessionerat i nordiskt land.

Undantaget gäller under denna tid även vid deltagande i fallskärmshoppning.

Särskilt för försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 474
Försäkringen gäller vid alla slag av flygning om den försäkrade är passagerare. Den gäller också om den försäkrade är förare eller har annan funktion ombord, dock med undantag för dödsfall som, innan tre år förflutit från det försäkringen trädde i kraft inträffar till följd av militär flygning, avancerad flygning, yrkesmässig provflygning eller – utom Europa – bruks-, skol- eller privatflygning.

Särskilt för försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 475, 476, 477 eller 700
Om den försäkrade är förare eller har annan funktion ombord gäller försäkringen inte vid dödsfall som, innan tre år förflutit från det försäkringen trädde i kraft, inträffar till följd av militär flygning, avancerad flygning, yrkesmässig provflygning eller – utom Europa – bruks-, skol- eller privatflygning.

Försäkringen gäller vid alla slag av flygning om den försäkrade är passagerare.

10.2 Deltagande i främmande krig eller i politiska oroligheter utom Sverige

Särskilt för försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 471
Vid försäkringsfall som inträffar medan den försäkrade vistas utanför Sverige inom område, där krigstillstånd eller politiska oroligheter råder, är Folksam Tjänstepension fritt från ansvarighet. Folksam Tjänstepension är likaledes fritt från ansvarighet om försäkringsfallet inträffar inom ett år efter sådan vistelse och icke kan anses vara oberoende av nyssnämnda förhållanden.

Efter tre år från det försäkringen beviljades gäller inskränkningarna endast om den försäkrade deltagit i kriget eller de politiska oroligheterna.

Om den försäkrade icke är svensk medborgare gäller dock i första stycket nämnda inskränkningar under hela försäkringstiden. Dessutom jämställes med politiska oroligheter andra politiska förhållanden som innebär fara för den personliga säkerheten.

Särskilt för försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 472 eller 473
Försäkringen gäller inte vid dödsfall som inträffar då den försäkrade deltar i krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller i politiska oroligheter utom Sverige.

Försäkringen gäller inte heller vid dödsfall som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Särskilt för försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 474, 475, 476, 477 eller 700
Försäkringen gäller inte vid dödsfall som inträffar då den försäkrade deltar i krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller i politiska oroligheter utom Sverige.

Försäkringen gäller inte heller vid dödsfall som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militärt FN-uppdrag räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

10.3 Vistelse utom Sverige vid krig eller politiska oroligheter

Särskilt för försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 472, 473, 474, 475, 476, 477 eller 700
Innan tre år förflutit från det försäkringen trädde i kraft, gäller försäkringen inte vid dödsfall som kan anses vara beroende av krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller av politiska oroligheter och som inträffar då den försäkrade, utan att delta i kriget eller oroligheterna, vistas utom Sverige i område där sådana förhållanden råder. Under de tre första försäkringsåren gäller försäkringen inte heller vid dödsfall som inträffar inom ett år efter sådan vistelse och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Utbryter kriget eller oroligheterna medan den försäkrade vistas i området, gäller inskränkningen inte under de tre första månaderna.

10.4 Atomkärnprocess

Särskilt för försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 700
Försäkringen gäller inte vid dödsfall vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med atomkärnreaktion.

10.5 Terroristhandling

Särskilt för försäkring som tidigare gällt enligt försäkringsvillkor 700
Försäkringen gäller inte vid dödsfall som förorsakats genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling. Terroristhandling är en handling som inbegriper men inte är begränsad till användning av tvång eller våld och/eller till hot om tvång eller våld av en person eller grupper av personer. Den utförs av någon som antingen handlar ensam, för en organisations eller statsmakts räkning eller i förbindelse med en organisation eller statsmakt. Handlingen begås av politiska, religiösa, ideologiska eller etiska skäl, inklusive avsikten att påverka statsmakt och/eller att framkalla fruktan i allmänheten eller någon del av allmänheten.

11. Övrigt

11.1 Behandling av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättigat intresse att behandla dina personuppgifter till exempel för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig och för att utveckla våra produkter och tjänster. Hur vi behandlar dina personuppgifter beror på vilka produkter du har hos oss.

På folksam.se/personuppgifter hittar du mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter. Där kan du bland annat läsa om vilka personuppgifter vi behandlar, för vilka ändamål vi behandlar personuppgifter, vilka parter vi delar personuppgifter med och hur du utövar dina rättigheter. Du kan även kontakta vår kundservice på 0771-950 950.

Skaderegistrering

Folksam använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att Folksam får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annan försäkringsgivare. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till bland annat försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i avidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

11.2 Tillsynsmyndighet

Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen.
Adress: Box 7821, 103 97 Stockholm
Telefon: 08-408 980 00
E-post: finansinspektionen@fi.se
Webb: fi.se

Folksams marknadsföring står under tillsyn av Konsumentverket.
Adress: Konsumentverket/KO, Box 48, 651 02 Karlstad
Telefon: 0771-525 525
E-post: konsumentverket@konsumentverket.se
Webb: konsumentverket.se

11.3 Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

De företag inom Folksamgruppen som omfattas av lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism följer ett strikt regelverk för att förhindra att dess produkter och tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och andra personer relaterade till försäkringsavtalet är skyldiga att förse dessa företag med all nödvändig information och dokumentation med anledning av tillämplig lagstiftning. Berörda företag inom Folksamgruppen har rätt att

- begränsa ett befintligt avtal samt vägra att ingå nytt avtal om förutsättningarna i första stycket inte är uppfyllda eller i de fall misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger
- avsluta avtalsförhållandet om det på skälig grund kan misstänkas att nyttjandet av Folksams produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- dela information till andra företag inom Folksamgruppen i syfte att upptäcka och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

11.4 Kontaktuppgifter

Se folksam.se för kontaktuppgifter inom Folksam och för Kundombudsmannen Folksam.

12. Om vi inte skulle komma överens

12.1 Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd klarar vi ofta upp på ett enkelt sätt. Kontakta därför först den som tagit hand om ditt ärende. Vet du inte vem du ska kontakta kan du prata med vår växel. Berätta vilken typ av ärende det gäller så att du kan kopplas till rätt avdelning.

Kontakta oss

Telefon: 0771-950 950
Webb: folksam.se
Uppgift om vem som är klagomålsansvarig framgår på folksam.se/klagomal.

Folksams kundombudsman

Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut, så har du möjlighet att be om omprövning av vår kundombudsman som är oberoende i förhållande till Folksams organisation. Kundombudsmannen prövar de flesta ärenden som gäller försäkring, skador och sparande.

Kundombudsmannen kan göra en opartisk bedömning av ditt ärende och sedan rekommendera Folksam att ändra sitt beslut. Prövningen är självklart kostnadsfri.

Kom ihåg att du måste begära omprövning inom ett år efter Folksams slutliga beslut, och innan preskriptionstiden enligt försäkringsavtalslagen löpt ut.

Om du omfattas av en gruppförsäkring kan det finnas möjlighet att få ärendet prövat av en försäkringskommitté. Vänd dig till Kundombudsmannen för mer information.

Kontakta kundombudsmannen

Telefon: 0771-65 52 53
E-post: kundombudsmannen@folksam.se
Webb: folksam.se/klagomal

Om du fortfarande inte är nöjd

Om vi har försökt lösa problemet tillsammans och du fortfarande inte är nöjd med resultatet, finns det ett antal andra möjligheter för dig att få ditt ärende prövat.

Försäkringskommitté

Om du omfattas av en gruppförsäkring kan det finnas möjlighet att få ditt ärende prövat av en försäkringskommitté. Vänd dig till Kundombudsmannen för information om detta förfarande.

Personförsäkringsnämnd
Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsföretaget eller tjänstepensionsföretaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar.

Du kan själv begära prövning hos Personförsäkringsnämnden via en särskild blankett som finns hos Svensk Försäkrings Nämnder, Box 24067, 104 50 Stockholm, telefon: 08-522 787 20 eller på webb: forsakringsnamnder.se

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)
ARN är en statlig myndighet som prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 3 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållandefrågor vid trafikolyckor. ARN prövar inte heller försäkringstvister rörande försäkring som grundar sig på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, om avtalet föreskriver ett särskilt tvistelösningsförfarande. Detta sker vanligtvis genom prövning i en partssammansatt nämnd. Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida.

Anmälan till ARN måste göras inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm
Telefon: 08-508 860 00
E-post: arn@arn.se
Webb: arn.se

Allmän domstol
Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå
Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm
Telefon: 0200-22 58 00
Webb: konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning
Du kan också få information och råd via din hemkommuns konsumentvägledare.

Konsumentverket
Webb: hallakonsument.se

12.2 Vänta inte för länge
Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten inom tio år från skadehändelsen/tidpunkten när det förhållande inträffade/inträdde som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd.

Om den tidpunkten inträffat före den 1 januari 2015 måste du i regel väcka talan inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande. Om ett försäkringsavtal berättigar till ersättning för olika ersättningsposter eller olika skador vid olika tidpunkter kan delar av kravet preskriberas enligt äldre bestämmelser och andra delar enligt nya bestämmelser.

Om du som privatperson anmält en skada före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

13. Begrepp

Anmäld lön/arbetsinkomst
Den pensionsmedförande lön/arbetsinkomst som i förekommande fall anmälts till Folksam Tjänstepension och som ligger till grund för beräkning av möjligt försäkringsbelopp.

Med pensionsmedförande lön för anställd menas inkomst av tjänst i anställningen. Med pensionsmedförande lön/arbetsinkomst för ägare till enskild firma, och i rörelsen verksam make och med make likställd sambo, samt för ägare till handelsbolag eller kommanditbolag, menas arbetsinkomst från aktiv näringsverksamhet.

Arvsvinst
Arvsvinst innebär att försäkringen tillförs medel som hänför sig till överskott som uppstår med anledning av att personer i försäkringskollektivet avlider.

Familjegarantitid
Den *tid* utbetalningar sker till förmånstagare efter den försäkrades död, under förutsättning att förmånstagare finns i livet, med avdragen tid för redan utbetald pension samt tid då försäkringen är under uppehåll med utbetalning. Familjegarantitiden kan som längst vara 20 år och som kortast 5 år. Den del av försäkringens värde som avser tiden efter familjegarantitidens slut bortfaller vid dödsfall, vilket bidrar till arvsvinster för andra försäkringar inom försäkringskollektivet.

FolksamPlan
I pensionsplanen anges vilka försäkringar den försäkrade omfattas av. FolksamPlan innehåller en eller flera försäkringar med samma person som försäkrad.

Förmånstagare
Förmånstagare är den eller de som utbetalning görs till enligt förmånstagarförordnandet.

Förmånstagarförordnande
Förmånstagarförordnandet fastställer vem som har rätt till utbetalning från försäkringen.

Försäkrad
Försäkrad är den på vars liv, ålder eller hälsa försäkringen gäller.

Försäkringsgivare
Tjänstepensionsföretag som fysisk eller juridisk person har tecknat avtal om försäkring med.

Försäkringshandlingar

Försäkringsbesked
Innehåller upplysningar om vem som är försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare, samt information om försäkringstid och omfattningen av försäkringen. Vid ändring av försäkring framställs nytt försäkringsbesked.

Försäkringsvillkor
Beskriver de ersättningsmoment som kan ingå i försäkringen. De ersättningsmoment som ingår redovisas i försäkringsbeskedet.

Försäkringstagare
Försäkringstagare är den som ingår avtal om försäkring med Folksam Tjänstepension och som är ägare till försäkringen. Övergår äganderätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare.

Vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring är den försäkrades arbetsgivare försäkringstagare.

Vid privatägd tjänstepensionsförsäkring är den försäkrade/den anställde försäkringstagare.

Vid privat pensionsförsäkring är den försäkrade försäkringstagare.

Försäkringstid
Försäkringstiden är den tid som försäkringen gäller. Utbetalningstiden ingår i försäkringstiden.

Hälsoprövning
Hälsoprövning innebär att den försäkrade till Folksam Tjänstepension ska lämna en hälsodeklaration eller inkomma med läkarutlåtande eller liknande handling.

Inträdesdag
Den dag från och med vilken den försäkrade, enligt försäkringstagarens anmälan till Folksam, ska omfattas av försäkringen.

Kollektiv konsolideringsgrad
Nyckeltal som beskriver kvoten mellan ett tjänstepensionsföretags tillgångar och garanterade utfästelser samt preliminärt fördelat överskott.

Prisbasbelopp
Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället (konsumentprisindex) och som varje år bestäms av regeringen. Prisbasbeloppet räknas fram enligt 2 kap 7 § socialförsäkringsbalken.

Privat pensionsförsäkring
Pensionsförsäkring för enskild näringsidkare/delägare i handelsbolag/delägare i kommanditbolag, samt pensionsförsäkring som vid tecknandet var tjänstepensionsförsäkring men som från senare tidpunkt överlåtits till fysisk person.

Tjänstepensionsföretag
Företag som har tillstånd att bedriva tjänstepensionsverksamhet enligt lagen om tjänstepensionsföretag.

Tjänstepensionsförsäkring
Arbetsgivarägd eller privatägd pensionsförsäkring som härrör från arbetsgivarens avsättningar.

Traditionell försäkring
Traditionell pensionsförsäkring enligt dessa försäkringsvillkor ger ett garanterat försäkringsbelopp och kan även berättiga till utbetalning av tilläggsbelopp.

Traditionell förvaltning
Försäkringsgivaren bestämmer hur försäkringskapitalet placeras i räntebärande papper, aktier, fastigheter och andra tillgångar för att sprida riskerna.